

Hva skjer egentlig når du dør?

Intervju med Peter Fenwick

Av Stein Berge

I anledning seminaret omtalt ovenfor presenteres Peter Fenwick her ut fra et Intervju på YouTube med Jens Rohrbeck i 2020 med tittelen: “What really happens when you die. Peter B C Fenwick’s studies of End-of-life- phenomena”. Presentasjonen under er smakebiter. Hør selv intervjuet, som er på en time.

– Hva betyr det å være nevro-psykiater?

Enkelt sagt ligger Peters interesse mellom den fysiske hjernen og vårt sinn, vår tenkning.

– Hva kan vi lære av dette, i det store bilde?

Det viktige spørsmålet er hvordan personer fungerer, altså forholdet mellom hjerne og sinn. Og da er han over på det grunnleggende spørsmålet; Hva er bevissthet? Er bevissthet kun knyttet til den fysiske hjernen, eller finnes den utenfor denne. De fleste forskere mener det første, men Peter er ikke blant disse.

– Hvordan ble du engasjert i Nær-døden opplevelser (NDO)?

Før Peter Fenwick fikk interesse for NDO, mente han at dette var sludder. Så fikk han en pasient som hadde hatt en NDO, og han ble interessert. Han var da omkring 45 år, og dette var begynnelsen på videre studier av NDO-fenomenet. Fenwick skiftet fort mening og begynte å studere fenomenet hos pasienter som hadde slike opplevelser. I 1987 var Peter Fenwick med i et program hvor fenomenet ble presentert og etter

programmet kom det inn over to tusen brev om opplevelser av NDO. Fra disse plukket Fenwick ut 500 tilfeller som han jobbet videre med, og 98 % av personene han beskrev hadde ikke kjent til NDO fra tidligere. I Fenwicks videre arbeid med NDO vokste etter hvert hele spekteret med NDO-variasjoner innen vår kultur frem.

– Hva tror du er verdien av dine undersøkelser?

Det er to verdier.

1. Mange endrer syn på livet og døden og blir langt mer positive til og trygge på døden.
2. Undersøkelsene sier mye om måten bevisstheten tar inn disse opplevelsene på.

– Tror du at NDO-opplevelser kan frembringe en type bevis for at bevissthet kan eksistere uten den fysiske hjernen?

Dette er et vanskelig spørsmål, men NDO peker på muligheten for dette.

– Kan du fortelle om End-of-Life opplevelser (ELE), som du beskriver i din bok; «The Art of Dying»?

Det som brakte Fenwick fra NDO til ELE er kort fortalt at i NDO forlater

Parapsykologiske Notiser Nr. 94/2024

bevisstheten kroppen, reiser gjennom en tunnel, møter et lysvesen, døde slektninger og andre ånder og kommer til en grense som ikke skal krysses dersom du skal tilbake til livet.

Peter stilte spørsmålet i år 2000 om NDO er en modell for hva folk opplever når de dør. Han fant ingen artikler som beskrev ELP. Han henvendte seg til personale/sykepleiere ved hospicer som hadde omfattende viten om hva døende pasienter opplever før de dør. Peter fikk avtaler med tre hjem for døende i England, og tre tilsvarende i Rotterdam.

Det første tegnet vi får på at vi skal dø, kommer tidlig (Dalai Lama mener 2 år). Det neste er at døde slektninger komme på besøk ved sengen, gjerne 2 uker før dødsdagen og de snakker med den døende. Det vanlige er at det er døde foreldre som kommer på besøk. Peter og hans team analyserte hundrevis av slike visjoner ved den døendes seng. Det viste seg også ånder og engler i disse visjonene.

Neste skritt er å gå inn og ut av den åndelige verden, slik at den døende blir kjent med denne verdenen. Peter henviser til studier av teologen Monica Rents som spesielt analyserte 60 døende kreftpasienter og som også gjorde studier på hospicer.

Det neste skrittet er å gi slipp på alt vi har i livet, som familie, venner, hus, jobb og alt som har betydd noe. Da blir det lettere å gå inn i den åndelige verden. Dette snakker Peter mye om. De som har vansker med dette, gjør overgangen langt vanskeligere. Dødsprosessen kan ta lang tid, og være smertefull, ut fra dette å gi slipp på det livet du har levet.

Peter er overrasket over at folk med Alzheimer, som har mistet sin hukommelse for mange år siden, vil sette seg opp i sengen og kjenne igjen sine

venner og si farvel, og noen ganger møte sine døde slektninger, før de dør. Hvordan kan vi forstå dette. ut fra at bevisstheten sitter i den fysiske hjernen?

– **Hvor ofte kan de ulike trinnene skje?**
Monica Rent har tall fra sin forskning.

– **Hvordan kan vi få en god død?**
En god død er der vi slipper tak alt vi er knyttet til i dette livet, positivt og negativt. Peter gjorde en avtale med en nær kvinnelig venn om at den som døde først skulle fortelle om dødsprosessen etter døden. Hun er død, og Peter lever videre og han fikk vite om hennes dødsprosess som stemte overens med det Peter hadde registrert.

– **Tror du det er en sammenheng mellom hvordan vi tenker og lever våre liv, og hvordan vi opplever døden og livet i den andre verden?**

Peter utdyper det han sier tidligere, om å gi opp det du er sterkt knyttet til i livet.

– **Mange leger og forskere sier at dette er hallusinasjoner. Hva tenker du?**

Mange av funnene viser at de døende tydelig ser avdøde personer. Dette forteller også sykepleierne ved hospicene, som forskningen er hentet fra.

– **Hva har vi lært av alt dette? Er dette en beskjed til vår kultur?**

Peter påpeker at de fleste mennesker lever som om døden ikke finnes. Det materielle er det viktigste for de fleste, og de fleste er seg selv nærmest. Derfor bør barn lære at vi alle skal dø og at vi bør innrette livene våre etter verdier som kommer andre mennesker til gode.

En kommentar etter dette intervjuet forteller om muligheten for at vi skal leve sammen på den andre siden og at det derfor er det viktig at vi har et godt forhold til våre medmennesker i dette livet.